

Informe dels resultats per a Catalunya de l'Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) 2011

Maig de 2013

Sumari

1.	Introducció.....	4
2.	Objectius.....	4
3.	Metodologia	5
3.1.	Univers i marc mostral.....	5
3.2.	Mostra	6
3.3.	Qüestionari i treball de camp.....	7
3.4.	Anàlisi.....	8
4.	Resultats per a Catalunya.....	10
4.1.	Extensió del consum de drogues.....	10
4.2.	Mitjana d'edat d'inici del consum	15
4.3.	Diferències en el consum de drogues per sexes	16
4.4.	Diferències en el consum de drogues per grups d'edat	18
4.5.	Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat	21
4.6.	Consum de substàncies	24
4.6.1.	Tabac	24
4.6.2.	Alcohol	26
4.6.3.	Cànnabis	31
4.6.4.	Cocaïna.....	32
4.6.5.	Èxtasi i drogues de disseny	34
4.6.6.	Amfetamines/speed.....	36
4.6.7.	Tranquil·litzants i somnífers (hipnosedants).....	37
4.6.8.	Al·lucinògens	42
4.6.9.	Heroïna i inhalants.....	43
4.6.10.	Altres substàncies psicoactives (drogues emergents)	46
4.7.	Injecció de drogues	47
4.8.	Policonsum de drogues	48

4.9.	Risc percebut davant de diferents conductes de consum	51
4.10.	Disponibilitat percebuda de diverses drogues il·legals.....	53
4.11.	Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum problemàtic i l'oferta de drogues.....	54
4.12.	Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals.....	55
4.13.	Informació rebuda sobre el consum de drogues	56
5.	Conclusions.....	59

1. Introducció

El programa d'Enquestes domiciliàries sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) és un programa biennal d'enquestes domiciliàries sobre consum de drogues, promogut per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (DGPNSD) en col·laboració amb les comunitats autònomes, que es va iniciar l'any 1995, i que actualment té resultats de nou enquestes (dels anys 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009 i 2011). Es disposa, així, d'una sèrie temporal cada vegada més dilatada que permet analitzar l'evolució de les prevalences de consum d'alcohol, tabac, tranquil·litzants i somnífers, i drogues de comerç il·legal, i també les pautes de consum dominants, els perfils dels consumidors, les percepcions socials davant del problema, i les mesures que la població considera més efectives per resoldre'l.

D'altra banda, el qüestionari i la metodologia són bastant similars als utilitzats en altres països de la Unió Europea i als Estats Units, la qual cosa permet fer comparacions a escala internacional.

En aquest informe es descriuen els objectius, la metodologia i els principals resultats de l'enquesta de l'any 2011 a Catalunya.

2. Objectius

L'objectiu general d'aquestes enquestes és obtenir informació útil per dissenyar i avaluar les polítiques dirigides a prevenir el consum i els problemes relacionats amb les drogues.

Els objectius concrets van ser els següents:

- a) Conèixer la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives.
- b) Conèixer les característiques socials i demogràfiques més importants dels consumidors.
- c) Conèixer alguns hàbits de consum rellevants.
- d) Conèixer la disponibilitat percebuda de diverses drogues per la població i el risc percebut davant de diverses conductes de consum.

- e) Conèixer la visibilitat dels problemes relacionats amb les drogues al lloc on viuen els enquestats.
- f) Conèixer l'opinió de la població sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i les mesures per reduir-los.
- g) Conèixer les vies d'informació sobre les drogues utilitzades i preferides.

3. Metodologia

En els qüestionaris de les enquestes dels anys 2007 i 2009 es van introduir algunes modificacions a fi de convergir en major mesura cap al qüestionari estàndard proposat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies (OEDT).

En totes les enquestes a partir de 1999 es van mantenir les modificacions metodològiques introduïdes l'any 1997 (mostreig per agrupaments en tres etapes sense substitució, emplenament per part de l'entrevistat mateix de totes les preguntes relacionades amb el consum de drogues), la qual cosa facilita la comparació directa entre les enquestes i elimina el possible impacte de les variacions metodològiques sobre els resultats.

En qualsevol cas, per a l'enquesta realitzada el 1995 es manté la comparabilitat dels indicadors essencials, com les prevalences de consum, la percepció del risc o la disponibilitat percebuda.

En el qüestionari de l'any 2011 també es van introduir modificacions, es va afegir un mòdul sobre les drogues emergents i un altre mòdul respecte de la informació rebuda sobre drogues.

3.1. Univers i marc mostral

L'univers o la població de referència va ser la població resident a Espanya de 15 a 64 anys, inclosos tots dos. La base o el marc mostral utilitzat per seleccionar la mostra només va incloure la població resident en llars familiars, i va quedar fora d'aquest marc la població que residia en institucions (casernes, convents, presons, residències d'estudiants o de gent gran, etc.), la població que vivia en establiments col·lectius (hotels, pensions, etc.) i la població sense sostre.

3.2. Mostra

A l'Estat espanyol, l'any 2011, la mida de la mostra va ser de 22.128 persones.

La distribució de la mostra per comunitats autònomes no va ser proporcional a la seva població en totes les enquestes realitzades per tal de sobrerrepresentar les comunitats més petites.

A Catalunya la mostra corresponent a l'any 2011 va ser de 2.069 persones.

La distribució per edats tampoc va ser proporcional, i en la mostra es va sobrerrepresentar la població jove (15-39 anys), per tal de fer possible una anàlisi més detallada d'aquest grup d'edat.

Es va fer un mostratge per agrupaments en tres etapes sense substitució.

En la primera etapa es van seleccionar seccions censals, corresponents a un cert nombre de municipis, d'una manera aleatòria, amb probabilitat proporcional a la mida de la secció.

En la segona etapa es van seleccionar llars seguint un procediment aleatori sistemàtic. Aquesta operació la van dur a terme els treballadors de camp mateixos. Per fer-ho, van utilitzar com a instruments el full de ruta i la guia de carrers de la secció censal. Es va considerar que una llar estava habitada i era habitatge habitual quan alguna persona de 15 a 64 anys hi havia viscut almenys 8 dels últims 12 mesos, o pensava viure-hi almenys durant 8 mesos. No es van considerar llars les residències col·lectives (casernes, convents, residències d'estudiants o de gent gran, hotels, etc.), les segones residències que no eren habitatges habituals, les oficines, les empreses i les llars deshabitades (confirmat per una tercera persona).

Finalment, en la tercera etapa es va seleccionar un individu dins de cada llar, utilitzant taules de nombres aleatoris ad hoc que permetien augmentar la probabilitat dels joves de 15 a 39 anys de ser seleccionats.

No es van admetre substitucions ni de llars ni d'individus. Per cobrir les entrevistes irrealitzables —negatives a obrir la porta, absència prolongada de la llar, negativa del seleccionat, etc.—, la mostra es va sobredimensionar inicialment.

3.3. Qüestionari i treball de camp

Com s'ha esmentat, els anys 2007 i 2009 es van introduir algunes modificacions en els qüestionaris orientades sobretot a convergir amb el model proposat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies. En el període 1997-2003 es va utilitzar el mateix qüestionari estàndard, l'any 1995 un qüestionari bastant diferent, i el 2005 un qüestionari gairebé idèntic al del període 1997-2003. En el qüestionari de l'any 2011 també es van introduir modificacions, es va afegir un mòdul sobre drogues emergents i un altre mòdul en relació amb la informació rebuda sobre drogues.

A partir de 1997 les preguntes sobre consum de drogues han figurat en un quadern a part per ser emplenades per l'enquestat amb paper i llapis. Per garantir la confidencialitat durant aquest procés, el treballador de camp havia de mantenir-se allunyat de l'enquestat i, un cop finalitzada l'enquesta, havia d'introduir el quadern en un sobre en presència de l'enquestat amb la resta del qüestionari. Tanmateix, la informació de les persones que van rebutjar emplenar aquest quadern o que tenien problemes per emplenar-lo (cecs, discapacitats per escriure, analfabets, etc.), es va obtenir mitjançant una entrevista cara a cara.

El qüestionari incloïa preguntes de classificació, sociodemogràfiques, de salut, de percepció de risc, de disponibilitat percebuda, de visibilitat del fenomen, i d'opinions i respostes davant del problema de les drogues. Cap de les preguntes del quadern no tenia filtres i, pel que fa al consum de drogues, no tenien l'opció "No ho sap / No contesta" (amb la intenció de forçar la resposta de la persona entrevistada). La secció sobre consum d'alcohol va incloure, entre d'altres, preguntes sobre el nombre de dies de consum i de borratxeres en els últims dotze mesos, el nombre de dies de consum en els últims trenta dies, i en referir-se als mateixos trenta dies, la freqüència de consum de cada un dels tipus de begudes alcohòliques (vi/cava/xampany, cervesa/sidra, aperitiu/vermut, combinats/"cubates", licors de fruites i licors forts) durant els dies feiners (de dilluns a dijous) i durant els caps de setmana, i el nombre mitjà de gots, copes o canyes de cada beguda que va consumir cada dia laborable i cada cap de setmana en conjunt (divendres + dissabte + diumenge) durant el període esmentat.

Les preguntes sobre consum de tranquil·litzants o sedants (pastilles per calmar els nervis o l'ansietat) i de somnífers (pastilles per dormir) es van referir al seu consum en general (sense diferenciar si va ser amb recepta mèdica o sense), tot i que posteriorment es va explorar també el consum sense recepta mèdica en els últims dotze mesos. En aquesta enquesta també es va preguntar sobre el consum de tranquil·litzants i somnífers sense recepta mèdica alguna vegada a la vida i durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta. Finalment, les preguntes sobre la resta de substàncies psicoactives considerades es van

referir al consum alguna vegada a la vida, l'edat d'inici del consum (com en totes les drogues que es van estudiar), el consum en els últims dotze mesos i el consum en els últims trenta dies.

Segons el protocol de treball de camp de l'any 2009, abans de classificar una llar o una persona com a absent i passar a seleccionar una altra llar, el treballador de camp havia de fer almenys tres visites a la llar inicialment seleccionada en horaris i dies diferents.

En l'enquesta del 2011 el treball de camp es va realitzar durant els anys 2011 i 2012. No es van fer entrevistes el mes de gener, per evitar la influència del Nadal en les preguntes sobre consum de drogues durant els últims trenta dies.

3.4. Anàlisi

La distribució no proporcional de la mostra per edat i comunitat autònoma no permet agregar directament els resultats, per la qual cosa va ser necessari ponderar-los. A fi de retornar la proporcionalitat a la mostra, els resultats de cada enquesta es van ponderar per comunitat autònoma, edat i sexe. La ponderació per comunitat autònoma i edat es justifica per la desproporció de la mostra segons aquestes variables derivada del disseny mostral, i la ponderació per sexe es va realitzar per equilibrar la possible desproporció de la mostra derivada de la probabilitat més alta d'absència de la llar dels homes.

L'anàlisi que es presenta a continuació s'ha basat principalment en el càlcul de la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives utilitzant diversos períodes de referència: vida de la persona entrevistada, dotze mesos previs a l'enquesta, trenta dies previs a l'enquesta i, pel que fa al tabac, a l'alcohol, als tranquil·litzats i als somnífers (amb recepta mèdica o sense), al cànnabis, a la cocaïna en pols i a la cocaïna en forma de base o *crack*, tots els dies en els trenta dies previs a l'enquesta.

En el cas de les begudes alcohòliques es va fer una anàlisi més complexa, i es van estimar, per exemple, indicadors de prevalença de consum el cap de setmana i els dies laborables durant els últims trenta dies, indicadors de consum problemàtic (prevalença de borratxeres en els últims dotze mesos, prevalença de persones que havien consumit en la mateixa ocasió 5 begudes alcohòliques o més en el cas dels homes, i 4 begudes alcohòliques o més en el cas de les dones, durant els últims trenta dies (*binge drinking* o episodi de consum intensiu d'alcohol) o de bevedors de risc. Es van considerar bevedors de risc les persones amb un consum superior a 50 centímetres cúbics d'alcohol pur al dia en el cas dels homes i de 30 centímetres cúbics d'alcohol pur al dia en el cas de les dones.

Cal destacar que la mostra està dissenyada per obtenir resultats amb una precisió acceptable en estimar prevalences del consum de drogues per al conjunt de l'Estat espanyol. Si s'obtenen resultats per comunitat autònoma, els intervals de confiança de les drogues menys consumides a les comunitats amb menys població poden ser massa amplis, la qual cosa significa que aquestes estimacions poden estar molt afectades per l'atzar i, en representar-se les series temporals, es poden generar dents de serra i línies de tendència enganyoses. Malgrat això, la mostra utilitzada permet obtenir resultats amb una precisió acceptable per a la prevalença de consum d'alcohol, tabac i cànnabis per comunitat autònoma, però segueix sense permetre obtenir estimacions fiables per drogues amb prevalences de consum més baixes. No obstant això, com que a Catalunya algunes de les substàncies psicoactives tendeixen a seguir una evolució semblant a la que s'observa en el conjunt de l'Estat, pot resultar útil mostrar els resultats obtinguts a l'apartat següent.

4. Resultats per a Catalunya

4.1. Extensió del consum de drogues

A les taules 1-4 es pot observar l'evolució, des de l'any 1997 fins al 2011, de les prevalences de consum de drogues per a diferents períodes (alguna vegada a la vida, alguna vegada durant l'últim any, alguna vegada durant l'últim mes i diàriament durant els darrers trenta dies).

En observar les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, l'any 2011, l'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels tranquil·litzants, dels somnífers i, a més distància, de la cocaïna.

En general, es va observar una disminució o una estabilització de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els dotze mesos previs i durant els trenta dies previs) de totes les substàncies respecte de l'any 2009, excepte en el cas dels tranquil·litzants, el consum dels quals va augmentar.

En considerar el consum diari (durant el darrer mes), l'any 2011, en relació amb l'any 2009, es va constatar un augment del consum de tabac, de tranquil·litzants, d'alcohol i de somnífers, tot i que en el cas de les dues últimes substàncies aquest increment va ser poc important. També es va observar una disminució del consum diari de cànnabis. El consum diari de cocaïna (en pols o en forma de base) va ser del 0,0%.

Taula 1. Evolució de la prevalença de consum de drogues alguna vegada a la vida entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011
Tabac	69,8	68,3	63,5	68,1	72,3	70,9	75,1	72,7
Alcohol	90,0	82,1	86,3	89,9	94,5	88,3	94,8	89,2
Cànnabis	24,3	21,9	23,5	35,0	35,9	34,4	34,9	28,5
Èxtasi/drogues de disseny	3,4	2,8	4,5	5,6	6,9	5,8	5,1	3,0
Cocaïna en pols	2,9	3,2	4,2	5,9	10,0	10,9	11,1	8,3
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,4	0,3	0,5	0,4	2,5	1,0	1,3
Al·lucinògens	2,7	2,4	2,3	3,1	5,5	4,8	3,1	2,5
Amfetamines/ <i>speed</i>	2,9	3,1	1,9	2,6	4,6	4,7	3,2	2,2
Inhalants	0,9	1,0	0,5	0,9	1,5	1,6	0,5	0,6
Heroïna	0,2	0,4	0,3	0,9	0,5	1,0	0,6	0,5
Tranquil·litzants	**	**	**	**	7,7	9,8	9,4	13,2
Somnífers	**	**	**	**	6,5	6,9	8,2	6,9
Tranquil·litzants sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	1,3
Somnífers sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	1,1

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2009, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 2. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011
Tabac	44,2	44,2	45,0	49,2	44,4	42,5	41,5	38,0
Alcohol	77,2	73,7	75,4	77,2	81,3	75,3	82,2	74,2
Cànnabis	8,3	7,6	11,7	14,7	17,1	14,1	12,4	11,3
Èxtasi/drogues de disseny	1,4	1,0	1,7	1,9	1,8	2,2	0,9	0,3
Cocaïna en pols	1,5	1,8	2,8	3,0	4,1	4,4	3,1	1,5
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,3	0,0	0,1	0,1	0,7	0,0	0,4
Al·lucinògens	1,2	1,0	0,6	0,8	1,0	1,1	0,3	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	1,0	1,3	0,8	1,0	1,4	1,4	0,5	0,1
Inhalants	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1
Heroïna	0,0	0,1	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0
Tranquil·litzants	**	**	**	**	4,1	5,3	4,5	7,7
Somnífers	**	**	**	**	3,9	3,8	4,3	3,9
Tranquil·litzants sense recepta	1,6	2,0	1,6	3,6	1,1	1,4	2,0	0,8
Somnífers sense recepta	1,2	1,0	1,4	2,2	1,3	1,5	1,2	0,7

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2003, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 3. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims trenta dies entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011
Tabac	39,6	41,0	41,6	44,9	39,3	39,2	37,9	35,7
Alcohol	60,0	62,2	61,1	67,7	70,9	61,9	69,9	60,2
Cànnabis	4,0	4,3	8,3	11,4	13,9	9,7	8,7	8,1
Èxtasi/drogues de disseny	0,1	0,1	1,0	0,6	0,8	0,8	0,3	0,1
Cocaïna en pols	0,9	1,0	1,4	0,7	1,7	2,6	1,5	0,7
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1
Al·lucinògens	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,1	0,2	0,2
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,2	0,4	0,6	0,1	0,6	0,6	0,4	0,0
Inhalants	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0
Tranquil·litzants	**	**	**	**	2,9	3,8	3,0	5,8
Somnífers	**	**	**	**	3,1	2,6	2,6	3,1
Tranquil·litzants sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	0,5
Somnífers sense recepta	**	**	**	**	**	**	**	0,4

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2009, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 4. Evolució de la prevalença de consum diari d'algunes drogues entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011
Tabac	32,4	34,7	37,7	36,6	33,6	29,3	26,8	29,5
Alcohol	9,5	14,2	14,4	11,0	15,1	8,5	10,1	10,9
Cànnabis	0,4	0,4	2,1	2,1	2,8	1,7	2,2	1,5
Tranquil·litzants	**	**	**	**	1,8	1,8	1,4	4,0
Somnífers	**	**	**	**	1,7	1,1	1,2	1,7

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2003, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.2. Mitjana d'edat d'inici del consum

Igual que en anys anteriors, l'any 2011 les drogues que es van consumir a una edat més primerenca van ser les que tenen un comerç legal, com el tabac i l'alcohol. Els tranquil·litzants i els somnífers, però, van ser les substàncies que es van començar a consumir més tard. A la taula 5 es mostra la mitjana d'edat d'inici del consum de les diferents substàncies psicoactives.

Taula 5. Mitjana d'edat d'inici del consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys (mitjana d'edat en anys). Catalunya, 2011

	Mitjana d'edat d'inici del consum
Tabac	16,5
Tabac (consum diari)	18,3
Alcohol	16,6
Cànnabis	19,0
Èxtasi/drogues de disseny	20,6
Cocaïna en pols	20,8
Cocaïna base/ <i>crack</i>	21,9
Al·lucinògens	20,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	20,0
Inhalants	18,8
Heroïna	19,9
Tranquil·litzants	33,6
Somnífers	35,2
Tranquil·litzants sense recepta	30,3
Somnífers sense recepta	26,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.3. Diferències en el consum de drogues per sexes

El consum de drogues va ser, en general, més gran entre els homes, excepte en el cas dels tranquil·litzants i els somnífers, el consum dels quals va ser més freqüent en les dones. Les prevalences de consum, durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, d'èxtasi i drogues de disseny, cocaïna base o *crack*, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna van ser properes o iguals al 0,0%, i molt similars en ambdós sexes.

Les prevalences de consum, per sexes, es mostren a la taula 6.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2011

Consum alguna vegada a la vida	Homes	Dones
Tabac	80,9	62,4
Alcohol	92,9	85,4
Cànnabis	37,4	19,4
Èxtasi/drogues de disseny	4,4	1,6
Cocaïna en pols	11,8	4,8
Cocaïna base/ <i>crack</i>	2,3	0,4
Al·lucinògens	3,7	1,2
Amfetamines/ <i>speed</i>	3,1	1,3
Inhalants	1,0	0,1
Heroïna	0,8	0,2
Tranquil·litzants	8,8	17,7
Somnífers	4,6	9,2
Tranquil·litzants sense recepta	0,9	1,7
Somnífers sense recepta	0,8	1,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2011 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	Homes	Dones
Tabac	44.6	31.1
Alcohol	78.9	69.3
Cànnabis	15.4	7.1
Èxtasi/drogues de disseny	0.2	0.3
Cocaïna en pols	2.2	0.7
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0.4	0.3
Al·lucinògens	0.2	0.4
Amfetamines/ <i>speed</i>	0.2	0.1
Inhalants	0.1	0.1
Heroïna	0.0	0.1
Tranquil·litzants	5.4	10.0
Somnífers	3.0	4.8
Tranquil·litzants sense recepta	0.6	0.9
Somnífers sense recepta	0.4	0.9
Consum alguna vegada en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	42.3	28.8
Alcohol	69.9	50.3
Cànnabis	11.0	5.2
Èxtasi/drogues de disseny	0.2	0.1
Cocaïna en pols	0.9	0.4
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0.1	0.2
Al·lucinògens	0.1	0.3
Amfetamines/ <i>speed</i>	0.0	0.0
Inhalants	0.0	0.0
Heroïna	0.0	0.0
Tranquil·litzants	4.0	7.6
Somnífers	2.2	3.9
Tranquil·litzants sense recepta	0.3	0.7
Somnífers sense recepta	0.2	0.6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2011 (continuació)

Consum diari en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	35.6	23.2
Alcohol	15.4	6.4
Cànnabis	2.0	0.9
Tranquil·litzants	2.5	5.6
Somnífers	1.3	2.0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.4. Diferències en el consum de drogues per grups d'edat

Els consumidors de substàncies psicoactives van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas dels tranquil·litzants i dels somnífers, el consum dels quals va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys. En el cas del tabac i de l'alcohol, les prevalences de consum alguna vegada a la vida van ser superiors entre els 30 i els 64 anys, mentre que el consum d'aquestes dues substàncies durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies va ser lleugerament superior entre els 15 i els 29 anys. El consum diari d'alcohol va ser molt més elevat entre la població de 30 a 64 anys. D'altra banda, les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos de cocaïna base o *crack*, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna es van igualar o van ser molt similars en tots dos grups d'edat. El mateix va succeir amb el consum durant els darrers trenta dies de totes les drogues il·legals, excepte el cànnabis, el consum del qual va ser molt superior en la població de 15 a 29 anys.

Les prevalences de consum, per grups d'edat, es mostren a la taula 7.

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2011

Consum alguna vegada a la vida	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	65,3	75,1
Alcohol	85,0	90,6
Cànnabis	41,6	24,3
Èxtasi/drogues de disseny	5,4	2,3
Cocaïna en pols	8,6	8,2
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,9	1,5
Al·lucinògens	4,0	2,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	3,8	1,7
Inhalants	0,8	0,5
Heroïna	0,5	0,5
Tranquil·litzants	7,5	15,0
Somnífers	3,0	8,1
Tranquil·litzants sense recepta	0,7	1,5
Somnífers sense recepta	1,1	1,1
Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	40,7	37,1
Alcohol	75,4	73,8
Cànnabis	24,1	7,2
Èxtasi/drogues de disseny	0,6	0,2
Cocaïna en pols	2,1	1,2
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,3	0,4
Al·lucinògens	0,4	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,1	0,1
Inhalants	0,1	0,1
Heroïna	0,2	0,0
Tranquil·litzants	4,4	8,7
Somnífers	1,5	4,7
Tranquil·litzants sense recepta	0,3	0,9
Somnífers sense recepta	0,6	0,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2011 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	38.1	34.9
Alcohol	60.8	60.1
Cànnabis	17.7	5.0
Èxtasi/drogues de disseny	0.1	0.1
Cocaïna en pols	0.7	0.7
Cocaïna base/crack	0.2	0.1
Al·lucinògens	0.1	0.2
Amfetamines/speed	0.0	0.0
Inhalants	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0
Tranquil·litzants	2,6	6,8
Somnífers	0,8	3,8
Tranquil·litzants sense recepta	0,0	0,7
Somnífers sense recepta	0,5	0,4
Consum diari en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	30,8	29,0
Alcohol	2,7	13,7
Cànnabis	2,9	1,0
Tranquil·litzants	1,5	4,8
Somnífers	0,4	2,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.5. Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat

A la taula 8 es mostren les diferents prevalències de consum de substàncies psicoactives per sexes i grups d'edat.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2011

Consum alguna vegada a la vida	Homes	Dones	Homes	Dones
	15-29 anys	15-29 anys	30-64 anys	30-64 anys
Tabac	70,4	60,0	84,3	65,6
Alcohol	88,6	81,2	94,3	86,8
Cànnabis	50,0	33,0	33,3	15,0
Èxtasi/drogues de disseny	6,6	4,1	3,7	0,8
Cocaïna en pols	10,4	6,8	12,2	4,1
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,8	1,0	2,7	0,2
Al·lucinògens	5,6	2,3	3,0	0,8
Amfetamines/ <i>speed</i>	4,6	3,0	2,6	0,7
Inhalants	1,0	0,5	1,0	0,0
Heroïna	0,6	0,3	0,9	0,2
Tranquil·litzants	5,3	9,7	9,9	20,3
Somnífers	3,8	2,2	4,9	11,5
Tranquil·litzants sense recepta	0,8	0,6	1,0	2,1
Somnífers sense recepta	1,4	0,7	0,6	1,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2011 (continuació)

Consum en els darrers dotze mesos	Homes	Dones	Homes	Dones
	15-29 anys	15-29 anys	30-64 anys	30-64 anys
Tabac	43,9	37,3	44,9	29,1
Alcohol	80,9	69,7	78,2	69,2
Cànnabis	29,8	18,1	10,6	3,6
Èxtasi/drogues de disseny	0,0	1,3	0,3	0,0
Cocaïna en pols	2,4	1,8	2,1	0,3
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,7	0,5	0,2
Al·lucinògens	0,2	0,6	0,2	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,0	0,3	0,2	0,0
Inhalants	0,0	0,2	0,2	0,0
Heroïna	0,0	0,3	0,0	0,0
Tranquil·litzants	3,4	5,4	6,0	11,5
Somnífers	2,1	0,9	3,3	6,1
Tranquil·litzants sense recepta	0,5	0,0	0,6	1,2
Somnífers sense recepta	0,6	0,7	0,4	1,0
Consum en els darrers trenta dies	Homes	Dones	Homes	Dones
	15-29 anys	15-29 anys	30-64 anys	30-64 anys
Tabac	40,9	35,2	42,8	26,7
Alcohol	68,5	52,8	70,4	49,9
Cànnabis	21,8	13,4	7,5	2,5
Èxtasi/drogues de disseny	0,0	0,3	0,2	0,0
Cocaïna en pols	0,2	1,1	1,2	0,2
Cocaïna base/ <i>crack</i>	0,0	0,3	0,1	0,2
Al·lucinògens	0,0	0,3	0,1	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Inhalants	0,0	0,0	0,0	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0
Tranquil·litzants	1,6	3,5	4,8	8,9
Somnífers	1,1	0,6	2,6	5,0
Tranquil·litzants sense recepta	0,0	0,0	0,4	0,9
Somnífers sense recepta	0,3	0,7	0,2	0,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2011 (continuació)

Consum diari en els darrers trenta dies	Homes	Dones	Homes	Dones
	15-29 anys	15-29 anys	30-64 anys	30-64 anys
Tabac	33,3	28,1	36,3	21,6
Alcohol	2,7	2,8	19,6	7,5
Cànnabis	3,6	2,1	1,5	0,5
Tranquil·litzants	0,9	2,1	3,0	6,7
Somnífers	0,5	0,3	1,6	2,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6. Consum de substàncies

4.6.1. Tabac

El tabac és la segona droga més consumida entre la població de 15 a 64 anys.

L'any 2011 un 72,7% de la població de 15 a 64 anys havia consumit tabac alguna vegada a la vida, un 38,0% ho va fer durant els últims dotze mesos, un 35,7% durant els últims trenta dies, i un 29,5% ho va fer diàriament durant l'últim mes.

La prevalença de consum diari va ser més alta en els homes que en les dones (35,6% en homes i 23,2% en dones). En comparar el grup d'edat de 15 a 29 anys amb el de 30 a 64 anys, es va observar que el consum diari va ser molt similar en els dos grups d'edat (30,8% entre els 15 i 29 anys i 29,0% entre els 30 i 64 anys).

La prevalença de consum diari més elevada es va detectar en els homes de 30 a 64 anys (36,3%).

A la taula 9 es mostren les prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe.

La mitjana d'edat d'inici del consum de tabac va ser de 16,5 anys (16,2 anys en homes i 16,9 en dones) i la del consum diari va ser de 18,3 anys (18,0 anys en homes i 18,8 en dones).

Taula 9. Prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

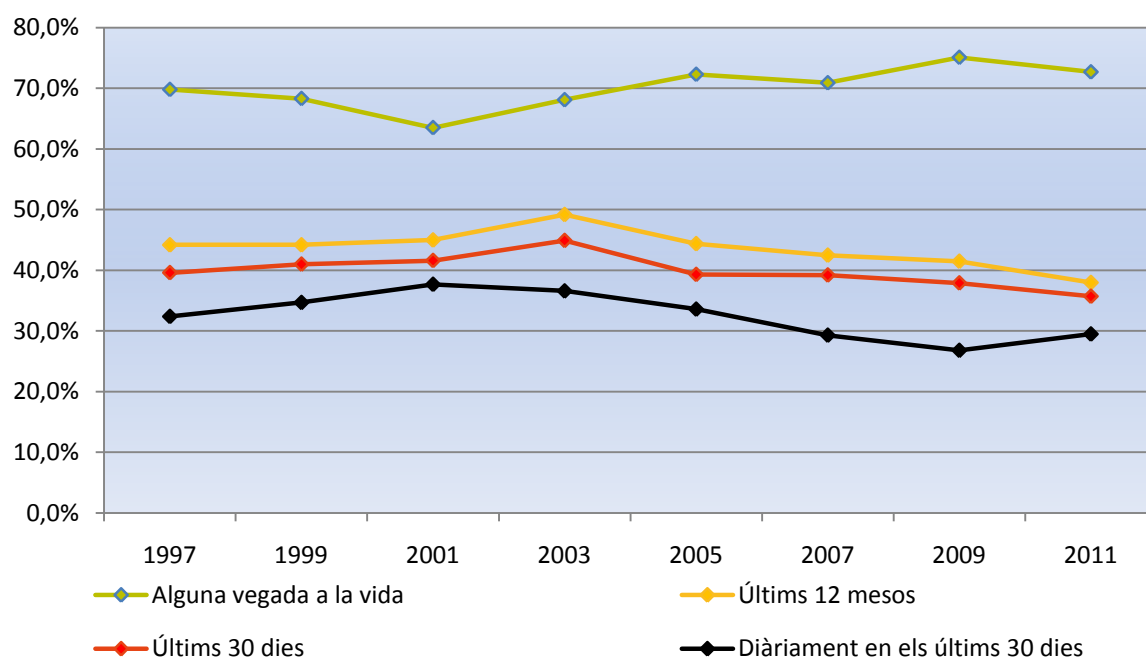
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	70,4	60,0	65,3	84,3	65,6	75,1	80,9	64,2	72,7
En els darrers 12 mesos	43,9	37,3	40,7	44,9	29,1	37,1	44,6	31,1	38,0
En els darrers 30 dies	40,9	35,2	38,1	42,8	26,7	34,9	42,3	28,8	35,7
Diàriament	33,3	28,1	30,8	36,3	21,6	29,0	35,6	23,2	29,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

L'any 2011 les prevalències de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any i durant els darrers trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2009, tot i que el consum diari va augmentar lleugerament. Des de l'any 2003 les prevalències de consum de tabac — durant els últims dotze mesos, en els últims trenta dies i diàriament durant el darrer mes— han anat disminuint. L'any 2011 es va mantenir aquesta tendència, tot i que, com s'ha esmentat, es va produir un augment lleuger del consum diari de tabac. El consum experimental (alguna vegada a la vida), que es va incrementar l'any 2009, l'any 2011 va tornar a disminuir a prevalències similars a les de l'any 2005 (figura 1). Cal destacar que l'any 2011, les prevalències de consum de tabac durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies van ser les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

Figura 1. Evolució de la prevalença de consum de tabac en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.2. Alcohol

L'experiència amb l'alcohol és gairebé universal en la societat catalana i constitueix la primera droga més consumida. L'any 2011 el 89,2% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada, el 74,2% n'havia consumit algun dia durant l'últim any, el 60,2% n'havia consumit algun dia durant l'últim mes, i el 10,9% n'havia consumit diàriament durant els darrers trenta dies.

En relació amb els consums més intensius, un 14,0% de la població de 15 a 64 anys va referir que s'havia emborratxat alguna vegada durant els últims dotze mesos (20,2% l'any 2007 i 29,4% l'any 2009), i un 11,1% (13,3% l'any 2007 i 13,7% l'any 2009) que havia ingerit, durant els darrers trenta dies, cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes (15,0%) o quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones (7,0%) en la mateixa ocasió (*binge drinking*¹). S'entén per *ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores (taula 11). D'altra banda, entre la població de 15 a 64 anys que va beure durant el darrer mes, l'estimació de la prevalença del consum de risc va ser d'un 2,2% (1,9% en els homes i 2,5% en les dones).

Entre la població de 15 a 64 anys, el consum va ser més freqüent en els homes que en les dones (taula 10). En comparar la població de 15 a 29 anys amb la de 30 a 64 anys es va observar que el consum d'alcohol era bastant similar, excepte en el cas del consum diari, que va ser molt superior en la població de 30 a 64 anys (13,7% entre els 30 i els 64 anys i 2,7% entre els 15 i els 29 anys) (taula 10). Malgrat això, les diferències relatives eren bastant més grans en referir-se al consum freqüent o intens. Així, per exemple, en relació amb el sexe, el quocient de prevalences home/dona va ser només d'1,1 per a la prevalença anual (durant el darrer any) de consum, de 2,3 per a la prevalença anual de borratxeres, d'1,4 per a la prevalença mensual (durant el darrer mes) de consum, de 2,1 per a la prevalença mensual de consum de 4 o 5 begudes alcohòliques o més en la mateixa ocasió (*binge drinking*), i de 2,4 per a la prevalença de consum diari durant l'últim mes. Pel que fa a les diferències per grups d'edat, es va observar que la prevalença mensual (durant el darrer mes) de consum va ser molt similar en els joves de 15 a 29 anys (60,8%) i en la població de més edat (60,1%). Aquestes diferències augmentaven en els joves de 15 a 29 anys quan es tractava de consums intensius, com les borratxeres (prevalença anual en la població de 15 a

---

¹ *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per *ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

29 anys d'un 31,0% enfront d'un 8,4% en la població de 30 a 64 anys) o el consum puntual i intensiu de 4 o 5 begudes alcohòliques o més en la mateixa ocasió (*binge drinking*; 19,4% en la població de 15 a 29 anys davant d'un 8,3% en la població de 30 a 64 anys). En canvi, en relació amb el consum diari d'alcohol, el sentit de les diferències s'invertia, i la prevalença més elevada es trobava en la població de 30 a 64 anys (13,7%) i no en la de 15 a 29 anys (2,7%) (taules 10 i 11).

Les taules 10 i 11 mostren les prevalences de consum d'alcohol, de borratxeres i de *binge drinking* per grups d'edat i sexe.

Taula 10. Prevalença de consum d'alcohol per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	88,6	81,2	85,0	94,3	86,8	90,6	92,9	85,4	89,2
En els darrers 12 mesos	80,9	69,7	75,4	78,2	69,2	73,8	78,9	69,3	74,2
En els darrers 30 dies	68,5	52,8	60,8	70,4	49,9	60,1	69,9	50,3	60,2
Diàriament	2,7	2,8	2,7	19,6	7,5	13,7	15,4	6,4	10,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 11. Prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos i de *binge drinking*² durant els darrers trenta dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Borratxeres									
En els darrers 12 mesos	39,5	22,1	31,0	12,8	3,8	8,4	19,5	8,3	14,0
<i>Binge drinking</i>									
En els darrers 30 dies	24,2	14,5	19,4	11,9	4,5	8,3	15,0	7,0	11,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya . Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'alcohol va ser de 16,6 anys (16,1 anys en els homes i 17,2 anys en les dones).

El consum de tots els grups de begudes alcohòliques va ser més important durant els caps de setmana (divendres, dissabte i diumenge) que durant els dies feiners. De fet, en la població de 15 a 64 anys, la prevalença de consum en els últims trenta dies de qualsevol beguda alcohòlica va ser del 58,9% els caps de setmana i del 28,5% els dies feiners. En considerar el tipus de begudes consumides, es va observar que la cervesa i la sidra van ser les begudes consumides per un percentatge més gran de persones de 15 a 64 anys durant els caps de setmana (39,1%), seguida pel consum de vi i cava (35,8%) i, a més distància, pel consum de combinats i "cubates" (18,6%). Pel que fa als dies feiners, el vi i el cava i la cervesa i la sidra van ser les begudes alcohòliques més consumides (18,5% i 18,1%, respectivament) (taula 12).

² *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Taula 12. Prevalença de consum de begudes alcohòliques en els últims trenta dies, en dies feiners i en caps de setmana, per grups d'edat i tipus de beguda (%).

Catalunya, 2011

	15-29 anys		30-64 anys		15-64 anys	
	Dies feiners	Caps de setmana	Dies feiners	Caps de setmana	Dies feiners	Caps de setmana
Beguda alcohòlica						
Vi/cava/xampany	8,2	18,0	21,9	41,5	18,5	35,8
Cervesa/sidra	17,7	41,7	18,3	38,2	18,1	39,1
Aperitiu/vermut	1,6	4,5	1,6	5,2	1,6	5,1
Combinats/"cubates"	4,7	38,3	2,2	12,1	2,8	18,6
Licors de fruites	0,8	3,7	0,6	1,8	0,7	2,3
Licors forts	1,3	4,4	0,9	3,0	1,0	3,4
Qualsevol beguda alcohòlica	21,5	59,2	30,8	58,7	28,5	58,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

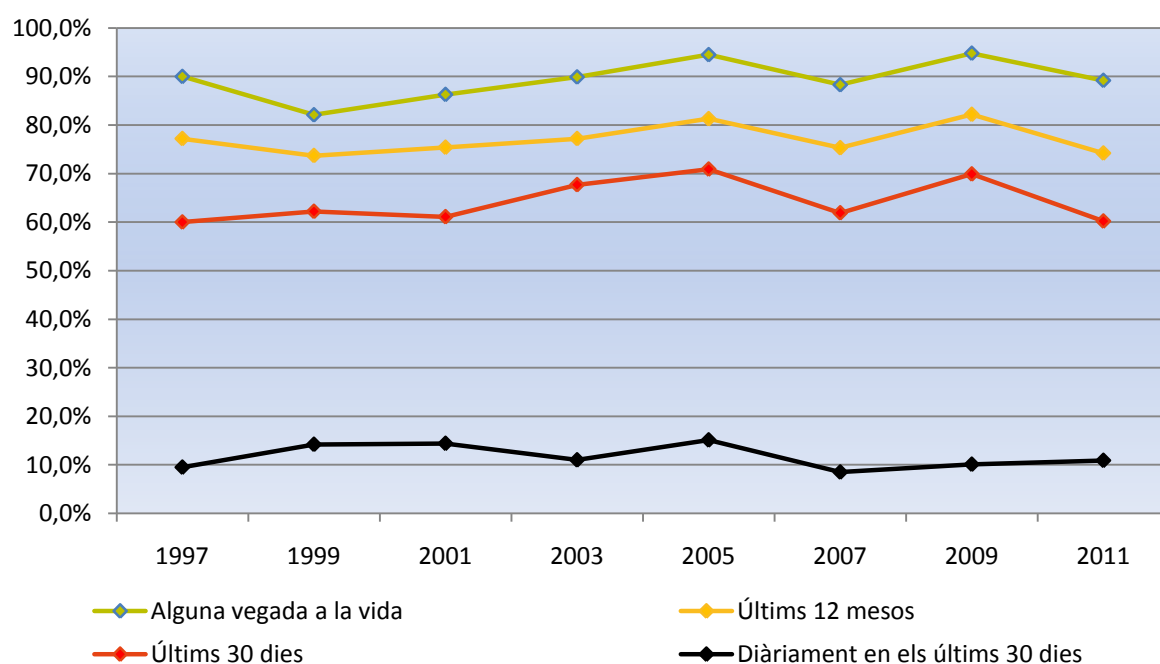
Les diferències de consum entre els dies feiners i els caps de setmana es van observar per a totes les begudes alcohòliques, però van ser especialment notables per als combinats i els "cubates", consumits per un 2,8% de la població de 15 a 64 anys en dies feiners davant d'un 18,6% en caps de setmana, com també per al vi i el cava (18,5% els dies feiners i 35,8% els caps de setmana) i per a la cervesa i la sidra (18,1% els dies feiners i 39,1% els caps de setmana). D'altra banda, en observar les prevalences de consum de les diferents begudes alcohòliques, es va constatar que, com en anys anteriors, el consum d'alcohol era molt més freqüent durant els caps de setmana (taula 12).

L'any 2011, en relació amb l'any 2009, el percentatge de borratxeres durant els darrers dotze mesos es va reduir d'una manera molt important (29,4% l'any 2009 i 14,0% l'any 2011). Les borratxeres van ser més freqüents entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys (taula 11).

El *binge drinking* (consum de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes o de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió, entenent per ocasió prendre les begudes alcohòliques d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores) també va disminuir respecte de l'any 2009 (13,7% l'any 2009 i 11,1% l'any 2011), però d'una manera menys important que les borratxeres. Va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys (taula 11).

Totes les prevalències de consum d'alcohol van disminuir d'una manera important en comparació de l'any 2009, excepte la del consum diari, que va augmentar molt lleugerament. D'aquesta manera, es va tornar a recuperar la tendència decreixent del consum d'alcohol que es va produir durant el període 2005-2007 (figura 2). Cal destacar que l'any 2011, les prevalències de consum d'alcohol durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies van ser de les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

Figura 2. Evolució de la prevalença de consum d'alcohol en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.3. Cànnabis

El cànnabis continua sent la droga il·legal més consumida a Catalunya; concretament, un 28,5% de la població de 15 a 64 anys va afirmar haver-ne pres alguna vegada, un 11,3% va consumir-ne l'últim any, un 8,1% l'últim mes i un 1,5% diàriament durant els darrers trenta dies.

El consum de cànnabis va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en els homes de 15 a 29 anys (taula 13).

Taula 13. Prevalença de consum de cànnabis per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

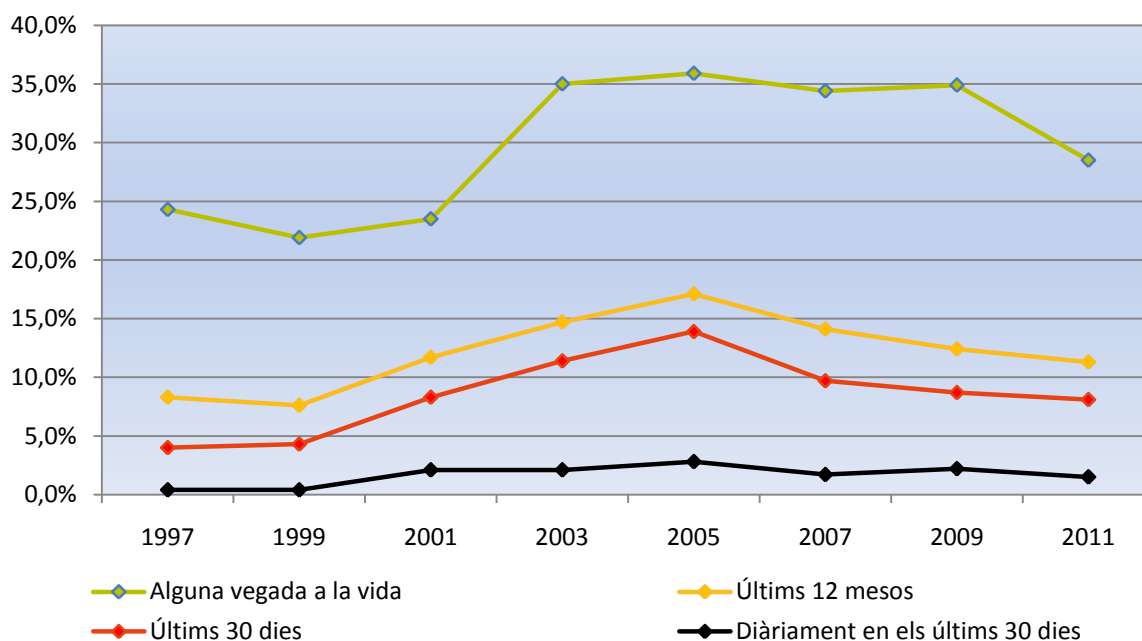
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	50,0	33,0	41,6	33,3	15,0	24,3	37,4	19,4	28,5
En els darrers 12 mesos	29,8	18,1	24,1	10,6	3,6	7,2	15,4	7,1	11,3
En els darrers 30 dies	21,8	13,4	17,7	7,5	2,5	5,0	11,0	5,2	8,1
Diàriament	3,6	2,1	2,9	1,5	0,5	1,0	2,0	0,9	1,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat d'inici del consum va ser de 19,0 anys (18,6 anys en homes i 19,7 en dones).

L'any 2011 totes les prevalences de consum de cànnabis van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència descendent del consum d'aquesta substància que s'observa des de l'any 2005 (figura 3).

Figura 3. Evolució de la prevalença de consum de cànnabis en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.4. Cocaïna

La cocaïna va ser la segona droga il·legal més consumida a Catalunya: el 8,4% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada, l'1,5% n'havia consumit durant l'últim any i un 0,7% l'últim mes (taula 14).

Gairebé tots els consumidors de cocaïna van prendre aquesta droga en forma de pols. El consum de cocaïna en forma de base va ser molt baix: només la va consumir d'una manera experimental (alguna vegada a la vida) un 1,3% de la població de 15 a 64 anys (taula 14).

La prevalença de consum de cocaïna en pols, en general, va ser més alta en els homes que en les dones i en el grup d'edat de 15 a 29 anys que en el de 30 a 64 anys, tot i que es van presentar algunes excepcions en analitzar les prevalences de consum durant el darrer mes. En aquest sentit, el consum en dones de 15 a 29 anys va ser més elevat que en els homes d'aquest grup d'edat (0,2% en homes i 1,1% en dones) i es va igualar en el grup d'edat de 15 a 29 anys amb el de 30 a 64 anys (0,7% en ambdós casos) (taula 14).

Taula 14. Prevalença de consum de cocaïna per formes de presentació, grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

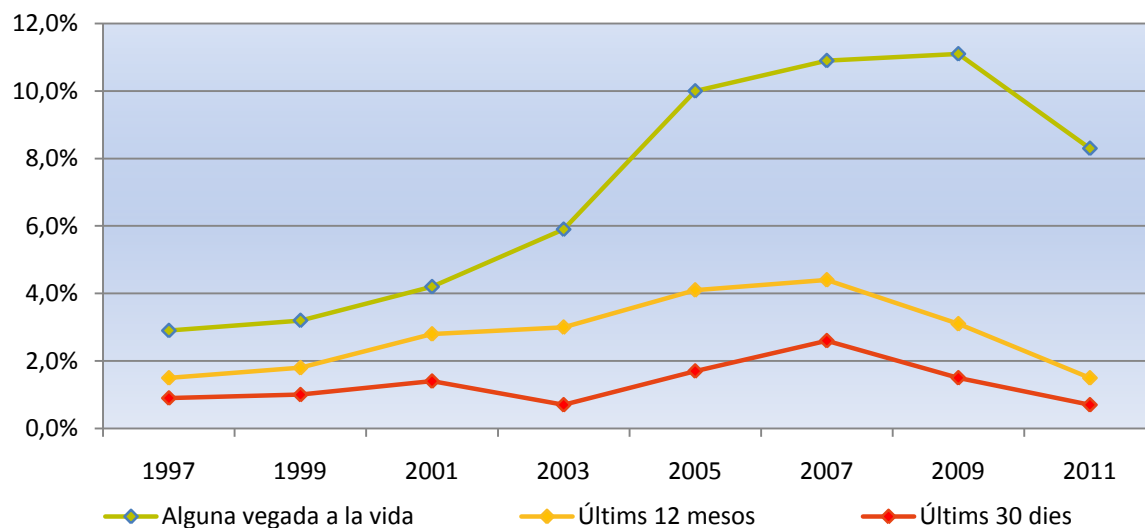
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
Cocaïna en pols	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	10,4	6,8	8,6	12,2	4,1	8,2	11,8	4,8	8,3
En els darrers 12 mesos	2,4	1,8	2,1	2,1	0,3	1,2	2,2	0,7	1,5
En els darrers 30 dies	0,2	1,1	0,7	1,2	0,2	0,7	0,9	0,4	0,7
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cocaïna base/crack	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	0,8	1,0	0,9	2,7	0,2	1,5	2,3	0,4	1,3
En els darrers 12 mesos	0,0	0,7	0,3	0,5	0,2	0,4	0,4	0,3	0,4
En els darrers 30 dies	0,0	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cocaïna (en pols o base)	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	10,4	7,2	8,8	12,3	4,1	8,3	11,9	4,9	8,4
En els darrers 12 mesos	2,4	2,1	2,3	2,2	0,3	1,3	2,3	0,8	1,5
En els darrers 30 dies	0,2	1,1	0,7	1,2	0,2	0,7	0,9	0,4	0,7
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat del primer consum de cocaïna (en pols o base) va ser de 20,7 anys (20,5 anys en els homes i 21,4 anys en les dones).

L'any 2011 totes les prevalències de consum de cocaïna en pols van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència decreixent del seu consum durant el darrer any i durant els darrers trenta dies que s'observa des de l'any 2007 (figura 4). Cal destacar que, l'any 2011, les prevalències de consum de cocaïna en pols, durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies, van ser de les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

Figura 4. Evolució de la prevalença de consum de cocaïna en pols en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.5. Èxtasi i drogues de disseny

L'any 2011, un 3,0% de la població de 15 a 64 anys havia pres èxtasi alguna vegada a la vida, un 0,3% n'havia consumit durant l'últim any i un 0,1% l'últim mes.

A la taula 15 es mostren les prevalències de consum d'èxtasi o de drogues de disseny per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalències que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'èxtasi o de drogues de disseny alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalències més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 15).

Taula 15. Prevalença de consum d'èxtasi i drogues de disseny per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

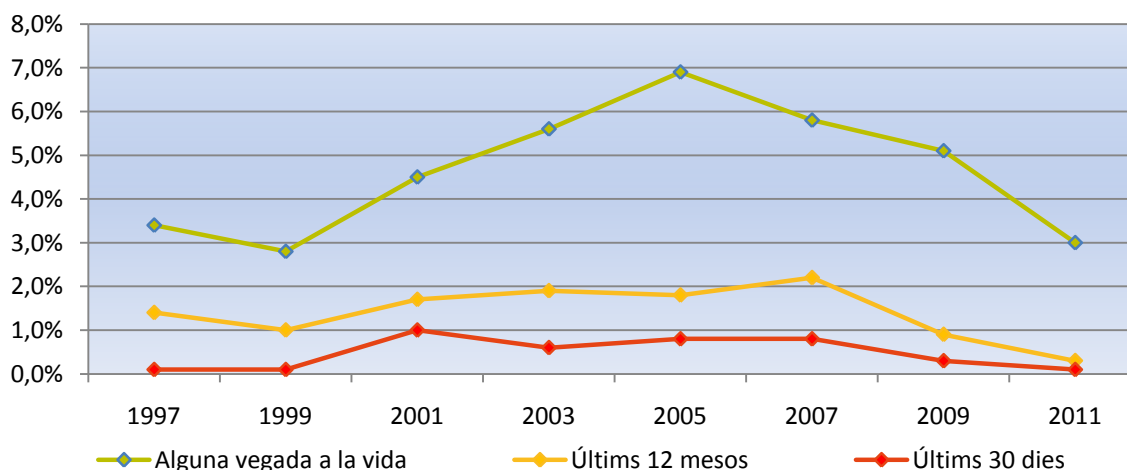
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	6,6	4,1	5,4	3,7	0,8	2,3	4,4	1,6	3,0
En els darrers 12 mesos	0,0	1,3	0,6	0,3	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3
En els darrers 30 dies	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 20,6 anys (20 anys en els homes i 22,2 anys en les dones).

L'any 2011 totes les prevalències de consum d'èxtasi van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència decreixent del seu consum alguna vegada a la vida, durant el darrer any i durant els darrers trenta dies que s'observa a partir dels anys 2005-2007 (figura 5). Cal destacar que, l'any 2011, les prevalències de consum d'èxtasi van ser de les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

Figura 5. Evolució de la prevalença de consum d'èxtasi en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.6. Amfetamines/speed

L'any 2011, un 2,2% de la població de 15 a 64 anys havia pres amfetamines/speed alguna vegada a la vida, un 0,1% les havia consumit l'últim any i un 0,0% l'últim mes.

A la taula 16 es mostren les prevalences de consum d'amfetamines/speed per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalences que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'amfetamines/speed alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 16).

Taula 16. Prevalença de consum d'amfetamines/speed per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

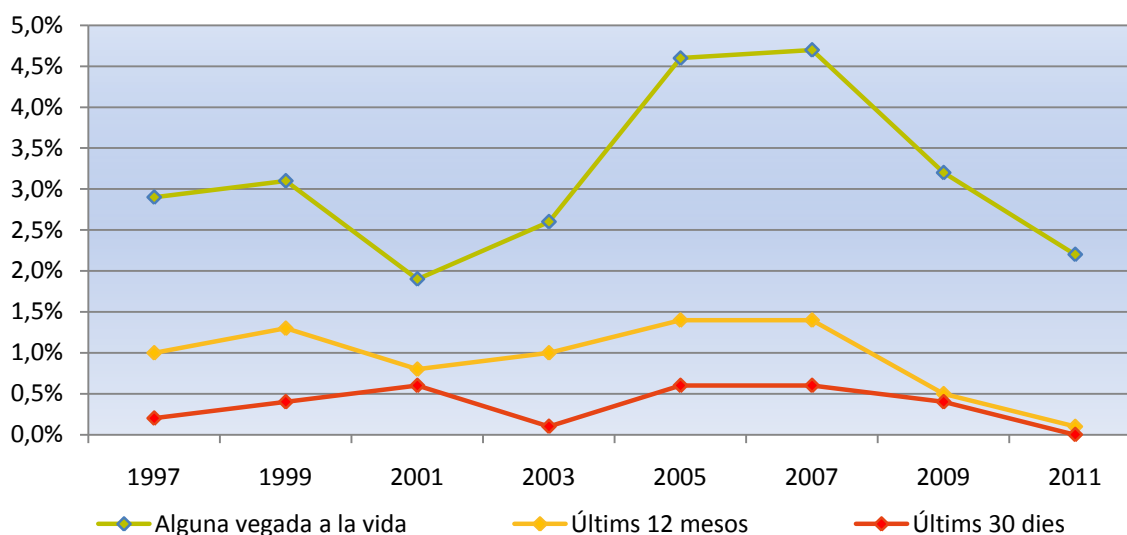
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	4,6	3,0	3,8	2,6	0,7	1,7	3,1	1,3	2,2
En els darrers 12 mesos	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 20 anys (19,7 anys en homes i 20,7 anys en dones).

L'any 2011 totes les prevalences de consum d'amfetamines/speed van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència decreixent del seu consum que s'observa a partir de l'any 2007 (figura 6). Cal destacar que l'any 2011, les prevalences de consum d'amfetamines/speed van ser les més baixes de tota la sèrie d'enquestes 1997-2011, exceptuant la del consum alguna vegada a la vida, que va ser lleugerament més baixa l'any 2001 (1,9%).

Figura 6. Evolució de la prevalença de consum d'amfetamines/speed en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.7. Tranquil·litzants i somnífers (hipnosedants)

Els tranquil·litzants (pastilles per tranquil·litzar-se o disminuir l'ansietat) i els somnífers, en general, pertanyen al grup farmacològic de les benzodiazepines. Sovint aquests fàrmacs tenen tant la funció de tranquil·litzar com la d'induir el son; per això, pot ser adequat referir-s'hi com a *hipnosedants*.

L'Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) considera, d'una banda, els tranquil·litzants i els somnífers en general, sense establir diferències sobre si han estat prescrits (amb recepta mèdica) o consumits sense recepta i, de l'altra, recull dades sobre el consum de tranquil·litzants i de somnífers sense recepta. El consum de tranquil·litzants i somnífers, amb recepta mèdica o sense, es va començar a registrar l'any 2005. Anteriorment, només s'havia preguntat pel consum d'aquestes substàncies sense recepta mèdica en els últims dotze mesos, tot i que en l'enquesta de l'any 2011 també es va preguntar si s'havien consumit tranquil·litzants o somnífers (sense recepta) alguna vegada a la vida i durant els darrers trenta dies.

Hipnosedants (amb recepta mèdica o sense)

L'any 2011 a Catalunya un 15,4% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, alguna vegada a la vida (13,2% tranquil·litzants i 6,9% somnífers), un 9,0% en els últims dotze mesos (7,7% tranquil·litzants i 3,9% somnífers) i un 7,0% en els últims trenta dies (5,8% tranquil·litzants i 3,1% somnífers). A més, un 4,5% n'havia consumit diàriament en els últims trenta dies (4,0% tranquil·litzants i 1,7% somnífers) (taula 17).

El consum d'hipnosedants va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys (taula 17).

No obstant això, en analitzar el consum de somnífers en el grup d'edat de 15 a 29 anys, es van trobar prevalences de consum més elevades en els homes que en les dones (taula 17).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) va ser de 34,0 anys (33,6 anys en el cas dels tranquil·litzants i 35,2 anys en el cas dels somnífers).

L'evolució temporal de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) es mostren a la taula 18. L'any 2011, en relació amb el 2009, van augmentar totes les prevalences de consum d'hipnosedants (alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos, durant els darrers trenta dies i diàriament durant els darrers trenta dies). Cal destacar, també, que són les prevalences de consum més altes registrades des de l'any 2005 (taula 18).

Taula 17. Prevalença de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Tranquil·litzants									
Alguna vegada	5,3	9,7	7,5	9,9	20,3	15,0	8,8	17,7	13,2
En els darrers 12 mesos	3,4	5,4	4,4	6,0	11,5	8,7	5,4	10,0	7,7
En els darrers 30 dies	1,6	3,5	2,6	4,8	8,9	6,8	4,0	7,6	5,8
Diàriament	0,9	2,1	1,5	3,0	6,7	4,8	2,5	5,6	4,0
Somnífers									
Alguna vegada	3,8	2,2	3,0	4,9	11,5	8,1	4,6	9,2	6,9
En els darrers 12 mesos	2,1	0,9	1,5	3,3	6,1	4,7	3,0	4,8	3,9
En els darrers 30 dies	1,1	0,6	0,8	2,6	5,0	3,8	2,2	3,9	3,1
Diàriament	0,5	0,3	0,4	1,6	2,6	2,1	1,3	2,0	1,7
Hipnosedants									
Alguna vegada	6,9	11,3	9,1	11,2	24,0	17,5	10,1	20,9	15,4
En els darrers 12 mesos	4,3	5,9	5,1	6,7	14,0	10,3	6,1	12,0	9,0
En els darrers 30 dies	2,2	3,8	3,0	5,3	11,3	8,3	4,5	9,5	7,0
Diàriament	0,9	2,5	1,7	3,2	7,6	5,4	2,6	6,3	4,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 18. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) (%). Catalunya, 2005-2011

	2005	2007	2009	2011
Alguna vegada	10,4	13,1	12,7	15,4
En els darrers 12 mesos	5,8	7,3	6,6	9,0
En els darrers 30 dies	4,4	5,0	4,0	7,0
Diàriament	2,6	2,2	1,8	4,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2005-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Hipnosedants sense recepta

Entre la població de 15 a 64 anys, les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta mèdica van ser molt més baixes que les de consum d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

L'any 2011 a Catalunya un 1,7% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants sense recepta alguna vegada a la vida (1,3% tranquil·litzants i 1,1% somnífers), un 1,0% en els últims dotze mesos (0,8% tranquil·litzants i 0,7% somnífers) i un 0,6% en els últims trenta dies (0,5% tranquil·litzants i 0,4% somnífers) (taula 19).

El consum d'hipnosedants sense recepta, en general, va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys (taula 19).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants sense recepta va ser de 28,3 anys (30,3 anys en el cas dels tranquil·litzants i 26,0 anys en el cas dels somnífers).

Taula 19. Prevalença de consum d'hipnosedants sense recepta per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Tranquil·litzants sense recepta									
Alguna vegada	0,8	0,6	0,7	1,0	2,1	1,5	0,9	1,7	1,3
En els darrers 12 mesos	0,5	0,0	0,3	0,6	1,2	0,9	0,6	0,9	0,8
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,4	0,9	0,7	0,3	0,7	0,5
Somnífers sense recepta									
Alguna vegada	1,4	0,7	1,1	0,6	1,7	1,1	0,8	1,4	1,1
En els darrers 12 mesos	0,6	0,7	0,6	0,4	1,0	0,7	0,4	0,9	0,7
En els darrers 30 dies	0,3	0,7	0,5	0,2	0,5	0,4	0,2	0,6	0,4
Hipnosedants sense recepta									
Alguna vegada	1,6	1,3	1,5	1,1	2,4	1,7	1,2	2,2	1,7
En els darrers 12 mesos	0,8	0,7	0,8	0,6	1,5	1,1	0,6	1,3	1,0
En els darrers 30 dies	0,3	0,7	0,5	0,4	0,9	0,7	0,4	0,9	0,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

L'evolució temporal, des de l'any 2005, de les prevalències dels hipnosedants sense recepta mèdica (només disponibles per als darrers dotze mesos) es mostra a la taula 20. L'any 2011 la prevalença de consum d'hipnosedants sense recepta va ser inferior a la de l'any 2009. Cal esmentar, també, que és la prevalença de consum més baixa registrada durant el període 2005-2011.

Taula 20. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta en els últims dotze mesos (%). Catalunya, 2005-2011

	2005	2007	2009	2011
En els darrers dotze mesos	1,7	2,0	2,5	1,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2005-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.8. Al·lucinògens

L'any 2011 un 2,5% de la població de 15 a 64 anys havia pres al·lucinògens alguna vegada a la vida, un 0,3% n'havia consumit l'últim any i un 0,2% l'últim mes.

La mitjana d'edat d'inici del consum d'al·lucinògens va ser de 20,3 anys (20,0 anys en homes i 21,1 anys en dones).

A la taula 21 es mostren les prevalences de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalences que tenen valors molt pròxims.

En analitzar el consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 21).

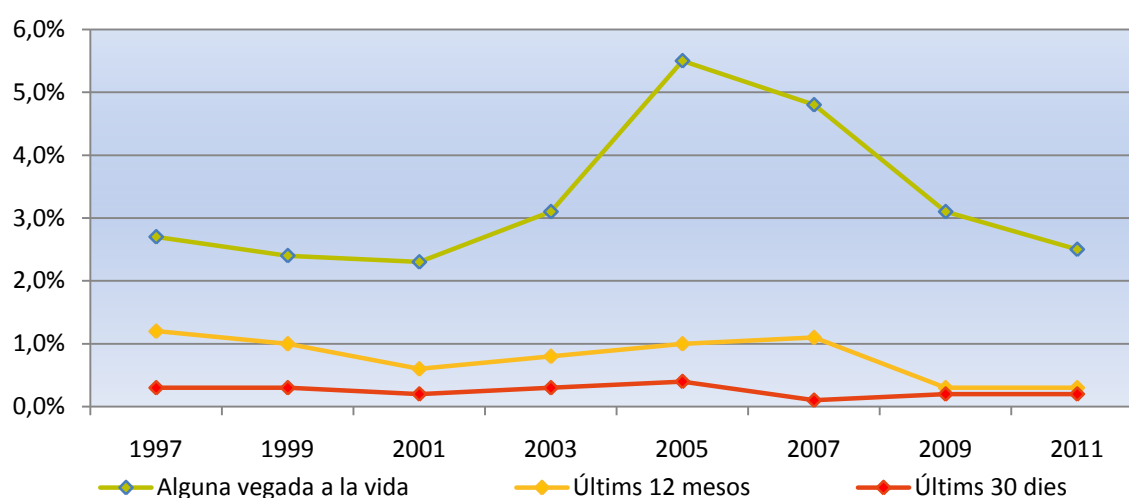
Taula 21. Prevalença de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	5,6	2,3	4,0	3,0	0,8	2,0	3,7	1,2	2,5
En els darrers 12 mesos	0,2	0,6	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
En els darrers 30 dies	0,0	0,3	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

L'any 2011 la prevalença de consum alguna vegada a la vida d'al·lucinògens va ser inferior a la de l'any 2009, mentre que les prevalències de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies es van mantenir estables. D'aquesta manera, es manté la tendència decreixent del consum experimental (alguna vegada a la vida) d'aquestes substàncies que va començar l'any 2005 i s'estabilitza la notable disminució del seu consum durant els darrers dotze mesos que es va produir l'any 2009. El consum d'al·lucinògens durant els darrers trenta dies es manté bastant estable des de l'any 1997 (figura 7).

Figura 7. Evolució de la prevalença de consum d'al·lucinògens en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.9. Heroïna i inhalants

En la població de 15 a 64 anys, les prevalències de consum alguna vegada a la vida d'heroïna i d'inhalants van ser bastant més baixes que les de les substàncies esmentades anteriorment, i es van assolir xifres d'un 0,5% i d'un 0,6%, respectivament. D'altra banda, les prevalències de consum durant l'últim any van ser del 0,0% per a l'heroïna i del 0,1% per als inhalants. No obstant això, cal tenir en compte que les enquestes poblacionals tenen bastants limitacions per estimar la prevalença i les tendències de consum d'aquestes substàncies, per la dificultat que tenen d'incloure-hi els consumidors més problemàtics.

Les taules 22 i 23 mostren les prevalències de consum d'heroïna i d'inhalants per grups d'edat i sexe, tot i que cal remarcar que no és possible extreure conclusions sobre les diferències que hi ha entre algunes prevalències que tenen valors molt pròxims.

Taula 22. Prevalença de consum d'heroïna per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	0,6	0,3	0,5	0,9	0,2	0,5	0,8	0,2	0,5
En els darrers 12 mesos	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 23. Prevalença de consum d'inhalants per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada	1,0	0,5	0,8	1,0	0,0	0,5	1,0	0,1	0,6
En els darrers 12 mesos	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

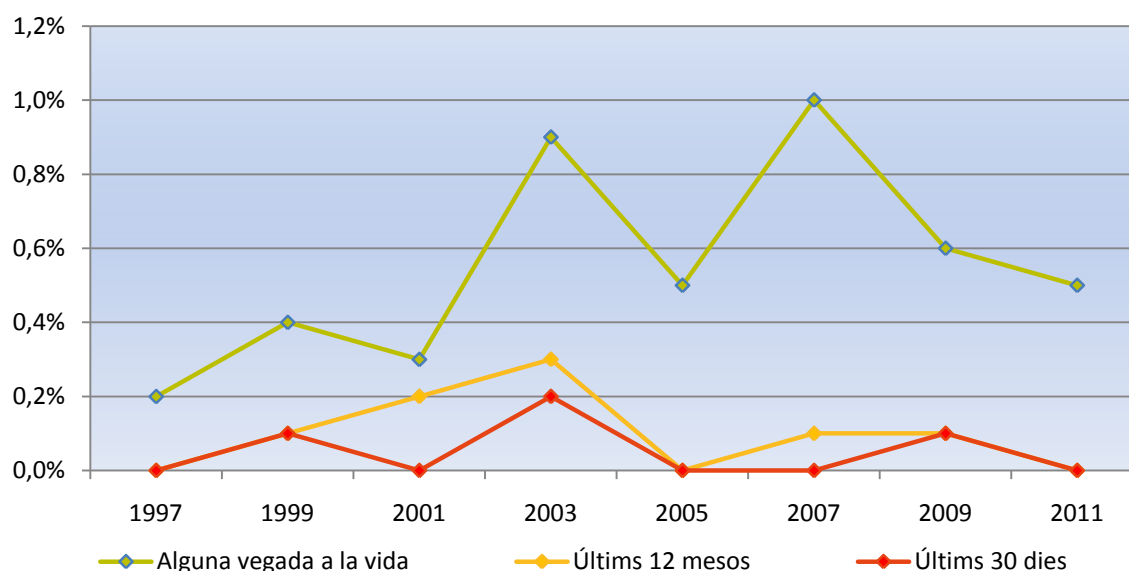
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'heroïna va ser de 19,9 anys (19,3 anys en homes i 22,3 anys en dones) i la del consum d'inhalants de 18,8 anys (19,3 anys en homes i 15,3 en dones).

Pel que fa a les tendències del consum, en el cas de l'heroïna es va apreciar una tendència a l'augment de l'experimentació (alguna vegada a la vida) amb aquesta substància els anys 2003 i 2007, que, de la mateixa manera que va succeir el 2005, es va tornar a trencar l'any 2009. L'any 2011, la tendència a la disminució del consum experimental d'heroïna es va mantenir i, fins i tot, va ser lleugerament més baixa que la de l'any 2009 (figura 8). En el cas

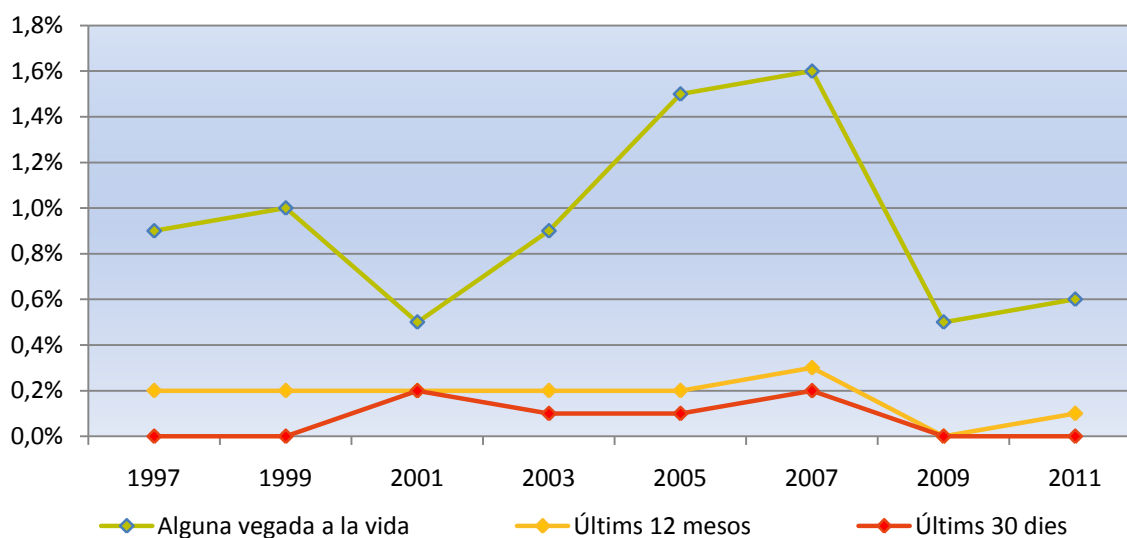
dels inhalants, durant el període 2001-2007 es va observar una tendència progressiva a l'augment del consum experimental (alguna vegada a la vida), que es va interrompre l'any 2009. L'any 2011, la tendència a la disminució del consum experimental d'inhalants es va mantenir estable respecte de l'any 2009 (figura 9).

Figura 8. Evolució de la prevalença de consum d'heroïna en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Figura 9. Evolució de la prevalença de consum d'inhalants en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997-2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.6.10. Altres substàncies psicoactives (drogues emergents)

En aquesta enquesta es va introduir, per primera vegada, un mòdul específic sobre les anomenades *drogues emergents*, la qual cosa va permetre estimar les prevalències de consum d'aquestes substàncies entre la població de 15 a 64 anys.

Les substàncies incloses en aquest mòdul van ser: ketamina, *spice*, piperazines, mefedrona, nexus (2CB), metamfetamina, bolets al·lucinògens ("bolets màgics"), *research chemicals*, *legal highs*, sàlvia i esteroides anabolitzants.

En prendre com a referència el consum experimental (alguna vegada a la vida), es va observar que les substàncies més consumides van ser els bolets al·lucinògens, la sàlvia i la ketamina. En analitzar les prevalències de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, gairebé totes van ser del 0,0% o molt properes a aquest percentatge (entre el 0,1% i el 0,2%). A la taula 24 es mostren les prevalències de consum d'aquestes substàncies.

Taula 24. Prevalències de consum de drogues emergents entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2011

	Prevalença de consum alguna vegada a la vida	Prevalença de consum en l'últim any	Prevalença de consum en l'últim mes
Ketamina	0,9	0,0	0,0
Spice	0,4	0,1	0,0
Piperazines	0,0	0,0	0,0
Mefredona	0,1	0,0	0,0
Nexus (2CB)	0,1	0,0	0,0
Metamfetamina	0,5	0,0	0,0
Bolets al·lucinògens	2,2	0,2	0,0
Research chemicals	0,1	0,0	0,0
Legal highs	0,1	0,0	0,0
Sàlvia	1,2	0,1	0,1
Esteroides anabolitzants	0,2	0,0	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.7. Injecció de drogues

Cal dir que aquest tipus d'enquestes no són un mètode gaire adequat per estimar l'extensió del fenomen de la injecció de drogues. Els resultats d'aquesta enquesta van indicar que el 2011 un 0,6% de la població catalana de 15 a 64 anys s'havia injectat alguna vegada a la vida heroïna, cocaïna o altres drogues il·legals. La prevalença d'injectors durant els darrers dotze mesos va ser del 0,3%, i entre els que es van injectar drogues il·legals durant aquest període (en els darrers dotze mesos), un 0,2% van compartir xeringues o qualsevol altre material d'injecció amb altres persones.

4.8. Policonsum de drogues

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya.

En analitzar el nombre de substàncies psicoactives que va consumir la població de 15 a 64 anys durant l'últim any i durant l'últim mes, es va observar que en els darrers dotze mesos un 44,3% va consumir una sola substància i en els darrers trenta dies aquest percentatge va ser d'un 41,3%. Pel que fa al policonsum, durant l'últim any, un 37,5% de la població va prendre dues substàncies psicoactives o més, i durant el darrer mes aquest percentatge es va reduir a un 30,2%. Cal destacar que durant l'últim any, un 18,2% de la població de 15 a 64 anys no va prendre cap substància i durant l'últim mes aquest percentatge va ser d'un 28,5% (taula 25). El percentatge de dones que no va consumir cap substància va ser molt superior al dels homes (13,7% en homes i 22,9% en dones durant l'últim any, i 20,5% en homes i 36,8% en dones durant l'últim mes).

Taula 25. Nombre de substàncies psicoactives consumides durant l'últim any i durant l'últim mes entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2011

	Últim any	Últim mes
Cap substància	18,2	28,5
Una substància	44,3	41,3
Dues substàncies	26,1	22,8
Tres substàncies	9,2	6,2
Quatre substàncies	1,6	1,0
Cinc substàncies o més	0,6	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Finalment, l'estudi del consum creuat de les diferents substàncies durant l'últim any va oferir informació específica de les prevalències amb què cada consumidor d'una substància psicoactiva consumia la resta de substàncies en aquest període, la qual cosa pot facilitar l'anàlisi de l'associació de diferents grups de drogues per a cada tipus de consumidor (taula 26).

A la taula 26 es mostra quin percentatge de la població de 15 a 64 anys que va consumir una determinada droga en els últims dotze mesos, va consumir també altres drogues en el mateix període. Com a exemple podem esmentar les dades següents:

- El 82,5% dels que van consumir tabac en els últims dotze mesos va consumir també alcohol en el mateix període, i el 25,7%, cànnabis.
- El 85,4% dels consumidors anuals de cànnabis va consumir tabac en el mateix període; el 94,4%, alcohol, i el 12,9%, cocaïna.
- Entre els que van consumir èxtasi l'últim any, el 72,7% va prendre també cocaïna; el 40,7%, amfetamines, i el 54,5%, al·lucinògens.
- Pel que fa als consumidors anuals de cocaïna, el 13,2% va consumir també èxtasi; el 5,3%, amfetamines, i el 9,5%, al·lucinògens.

L'alcohol va ser present en la major part dels policonsumidors (valors superiors al 75% en totes les substàncies considerades) (taula 26).

Taula 26. Prevalença de consum de diverses substàncies psicoactives en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys que van consumir en el mateix període cada una de les drogues considerades a la capçalera de cada columna (percentatges). Catalunya, 2011

	Tabac	Alcohol	Hipnosedants amb recepta o sense	Cànnabis	Èxtasi	Al·lucinògens	Amfetamines o speed	Cocaïna (base o en pols)	Heroïna	Inhalants
Tabac	100,0	82,5	10,7	25,7	0,7	0,8	0,3	3,8	0,1	0,3
Alcohol	42,3	100,0	9,1	14,4	0,4	0,4	0,2	2,0	0,1	0,1
Hipnosedants amb recepta o sense	44,6	76,1	100,0	12,5	0,4	0,7	0,0	3,9	0,4	0,3
Cànnabis	85,4	94,4	10,1	100,0	2,5	2,1	1,0	12,9	0,4	0,9
Èxtasi	100,0	100,0	14,4	100,0	100,0	54,5	40,7	72,7	14,4	13,5
Al·lucinògens	100,0	100,0	22,0	83,4	52,5	100,0	24,3	50,2	0,0	13,0
Amfetamines o speed	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	62,1	100,0	71,2	0,0	33,3
Cocaïna (base o en pols)	91,7	94,8	23,8	94,9	13,2	9,5	5,3	100,0	2,6	2,5
Heroïna	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Inhalants	100,0	100,0	27,9	100,0	36,0	36,0	36,0	36,0	0,0	100,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.9. Risc percebut davant de diferents conductes de consum

La percepció de risc davant de diferents conductes de consum de drogues podria relacionar-se amb la resistència de la població a desenvolupar aquesta conducta actualment o en el futur. Com més percepció de risc hi ha enfront d'una determinada conducta de consum, en general, menys probabilitat hi ha de desenvolupar-la, i viceversa.

A la taula 27 es mostra el percentatge de la població de 15 a 64 anys que considera que una conducta determinada de consum de drogues pot causar molts o bastants problemes.

L'any 2011, les conductes que les persones entrevistades van considerar més perilloses (més d'un 80% de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) o esporàdic (una vegada al mes o menys freqüentment) d'heroïna, de cocaïna, d'èxtasi, d'al·lucinògens, de GHB ("èxtasi líquid") i el consum habitual de cànnabis, com també el fet de prendre una o dues vegades cocaïna en forma de base o *crack*, de consumir cinc o sis copes o canyes cada dia i de fumar un paquet de tabac diari. Les conductes que es van percebre com a menys perilloses (menys d'un 75% de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum de cinc o sis copes o canyes el cap de setmana, el consum habitual o esporàdic d'hipnosedants, el consum esporàdic de cànnabis o el fet de prendre cocaïna o èxtasi una o dues vegades (taula 27).

Taula 27. Risc percebut davant de diverses conductes de consum de drogues entre la població de 15 a 64 anys (percentatge de persones que considera que aquesta conducta pot causar bastants o molts problemes) (%). Catalunya 2009-2011

Conductes de consum de drogues	Any 2009	Any 2011	Diferència 2011-2009
Fumar 1 paquet de tabac diari	86,1	91,7	+5,6
Prendre 5-6 canyes o copes el cap de setmana	59,2	62,2	+3,0
Consumir 5-6 canyes o copes cada dia	94,0	95,2	+1,2
Consumir cànnabis habitualment ¹	77,1	81,2	+4,1
Consumir cànnabis esporàdicament ²	63,5	69,5	+6,0
Prendre èxtasi una o dues vegades	72,2	73,9	+1,7
Consumir èxtasi habitualment ¹	92,5	92,1	-0,4
Consumir èxtasi esporàdicament ²	88,9	89,3	+0,4
Prendre cocaïna una o dues vegades	73,7	72,4	-1,3
Prendre cocaïna en forma de base o <i>crack</i> una o dues vegades	91,3	82,3	-9,0
Consumir cocaïna habitualment ¹	95,4	96,5	+1,1
Consumir cocaïna esporàdicament ²	90,5	91,9	+1,4
Consumir heroïna habitualment ¹	95,6	96,5	+0,9
Consumir heroïna esporàdicament ²	94,0	95,4	+1,4
Consumir al·lucinògens esporàdicament ²	93,0	87,5	-5,5
Consumir hipnosedants habitualment ¹	74,8	69,5	-5,3
Consumir hipnosedants esporàdicament ²	60,5	56,1	-4,4
Consumir GHB ("èxtasi líquid") habitualment ¹	-----	87,0	-----
Consumir GHB ("èxtasi líquid") esporàdicament ²	-----	86,1	-----

¹ Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

² Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2009 i 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

En comparar l'any 2009 i el 2011, els augments més importants de la percepció de risc es van produir davant del consum esporàdic i habitual de cànnabis (+6,0 i +4,1 punts percentuals, respectivament), del consum d'un paquet de tabac al dia (+5,6 punts) i del consum de 5 o 6 canyes o copes el cap de setmana (+3,0 punts). Contràriament, les conductes que van experimentar una disminució més important del risc percebut van ser el fet de prendre cocaïna en forma de base o *crack* una o dues vegades (-9,0 punts percentuals), el consum esporàdic d'al·lucinògens (-5,5 punts) i el consum habitual i esporàdic d'hipnosedants (-5,3 i -4,4 punts, respectivament). La resta de conductes van

presentar uns augments o unes disminucions de la percepció de risc menys importants o es van mostrar estables en relació amb l'any 2009 (taula 27).

4.10. Disponibilitat percebuda de diverses drogues il·legals

L'any 2011, entre el 44,1% i el 63,9% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues de comerç il·legal en un termini de 24 hores (taula 28). El cànnabis va ser la substància que es pensava que era més fàcil d'aconseguir (63,9%). Entre els anys 2009 i 2011 es va produir un augment important de la disponibilitat percebuda del cànnabis, l'èxtasi, la cocaïna, l'heroïna i els al·lucinògens. L'increment més important va correspondre a l'heroïna (+21,1 punts percentuals) (taula 28).

Taula 28. Disponibilitat percebuda de diverses drogues il·legals entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2007-2011

És relativament fàcil o molt fàcil obtenir aquesta droga en un termini de 24 hores	Any 2009	Any 2011	Diferència 2009-2011
Cànnabis (haixix/marihuana)	46,6	63,9	+17,3
Èxtasi/drogues de síntesi	29,7	44,9	+15,2
Cocaïna	35,3	52,4	+17,1
Heroïna	23,5	44,6	+21,1
Al·lucinògens (LSD, "àcids")	26,9	44,1	+17,2
GHB ("èxtasi líquid")	----	41,7	----

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2009 i 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.11. Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum problemàtic i l'oferta de drogues

L'any 2011 un 46,9% de la població de 15 a 64 anys va considerar molt important el problema de les drogues il·legals al lloc on vivien.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum problemàtic de drogues il·legals amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de venedors de drogues, seguides, a més distància, per la de persones que esnifen drogues i per la de persones drogades per terra (un 12,5%, un 6,6% i un 5,6%, respectivament, de la població de 15 a 64 anys es va trobar freqüentment o molt freqüentment amb aquestes situacions). Entre els anys 1997 i 2011 va disminuir la visibilitat de gairebé totes les situacions estudiades, excepte la dels venedors de drogues, que va augmentar 6,3 punts percentuals. Cal remarcar, també, la disminució del percentatge de persones que es van trobar xeringues llençades a terra (taula 29).

Taula 29. Visibilitat a l'entorn proper d'algunes situacions relacionades amb el consum de drogues il·legals (percentatge de població que es va trobar freqüentment o molt freqüentment cada situació al lloc on viu) (%). Catalunya, 1997 i 2011

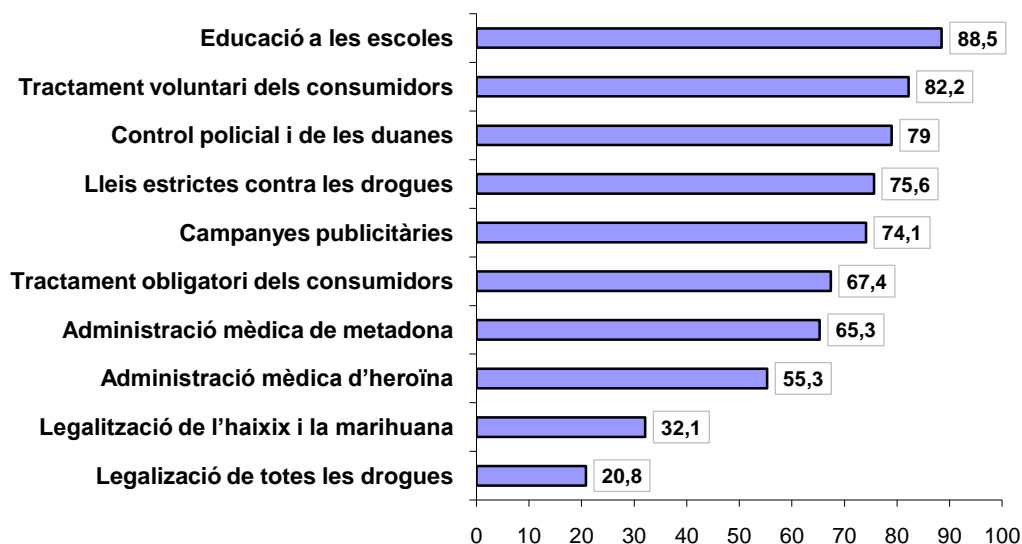
	Any 1997	Any 2011	Diferència 2011-1997
Xeringues llençades a terra	10,9	3,8	-7,1
Persones que s'injecten drogues	6,2	2,3	-3,9
Persones que inhalen o aspiren drogues en paper d'alumini	4,0	3,9	-0,1
Persones drogades per terra	6,9	5,6	-1,3
Venedors de drogues	6,2	12,5	+6,3
Persones que esnifen drogues	—	6,6	—

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 1997 i 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.12. Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals

L'any 2011, com en anys anteriors, la població de 15 a 64 anys va considerar que l'educació sobre les drogues a les escoles era la mesura més important per resoldre el problema de les drogues il·legals. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, el control policial i de les duanes, les lleis estrictes contra les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, el tractament obligatori dels consumidors per abandonar les drogues, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues (figura 10).

Figura 10. Valoració de diverses accions per resoldre el problema de les drogues il·legals entre la població de 15 a 64 anys (percentatge que considera molt important cada acció) (%). Catalunya, 2011

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

4.13. Informació rebuda sobre el consum de drogues

L'any 2011, les vies principals per les quals la població de 15 a 64 anys va rebre informació sobre les drogues van ser els mitjans de comunicació (71,3%), seguides, a distància, de la informació proporcionada per amics, coneguts o companys de feina (27,0%), professors (25,0%), llibres o fullets (21,5%), pares o familiars (19,5%), i per pàgines web d'Internet (19,0%). La informació rebuda a través dels professionals socio-sanitaris va ser d'un 14,6% (taula 30).

En analitzar la població jove de 15 a 29 anys, les vies principals a través de les quals van rebre informació sobre les drogues van ser els mitjans de comunicació (66,4%), els professors (41,0%), els amics, coneguts o companys de feina (35,2%), les pàgines web d'Internet (29,5%), els pares o els familiars (24,0%), i les xerrades o els cursos sobre el tema (19,4%). A la taula 30 es mostren les diferències entre la població de 15 a 29 anys i la de 30 a 64 anys.

Les vies que la població de 15 a 64 anys va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues van ser els mitjans de comunicació (67,4%), seguides, a distància, de la informació proporcionada pels professors (27,1%), pels professionals socio-sanitaris (27,0%), per les pàgines web d'Internet (24,8%), per les xerrades o els cursos sobre el tema (21,7%) i pels llibres o fullets (21,5%) (taula 31).

La població de joves de 15 a 29 anys va considerar vies millors i més objectives per rebre informació sobre drogues els mitjans de comunicació (62,8%), seguides de la informació proporcionada pels professors (30,9%), per les pàgines web d'Internet (30,1%), pels professionals socio-sanitaris (24,0%), per les xerrades o els cursos sobre el tema (23,5%) i per les xarxes socials d'Internet (22,4%). A la taula 31 s'observen les diferències entre la població de 15 a 29 anys i la 30 a 64 anys.

Taula 30. Vies principals a través de les quals la població va rebre informació sobre drogues, per grups d'edat (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys	30-64 anys	15-64 anys
Internet: pàgines web	29,5	15,6	19,0
Internet: xarxes socials	13,3	4,9	7,0
Internet: fòrums	8,1	4,6	5,5
Pares o familiars	24,0	18,0	19,5
Amics, coneguts o companys de feina	35,2	24,3	27,0
Professionals socio-sanitaris	15,0	14,5	14,6
Professors	41,0	19,8	25,0
Xerrades o cursos sobre el tema	19,4	11,1	13,2
Organismes oficials (ministeris, conselleries)	7,6	6,8	7,0
Llibres o fullets	18,4	22,5	21,5
Mitjans de comunicació (televisió, premsa, ràdio)	66,4	72,9	71,3
La policia	2,7	1,8	2,0
Persones que han tingut contacte amb les drogues	13,3	8,6	9,8
Altres vies	1,4	1,5	1,5
No n'ha rebut per cap via	5,9	9,6	8,7
No ho sap / No contesta	0,3	0,7	0,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

Taula 31. Via o vies que la població va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues, per grups d'edat (%). Catalunya, 2011

	15-29 anys	30-64 anys	15-64 anys
Internet: pàgines web	30,1	23,1	24,8
Internet: xarxes socials	22,4	14,5	16,4
Internet: fòrums	15,1	13,2	13,7
Pares o familiars	16,3	12,5	13,4
Amics, coneguts o companys de feina	15,3	11,1	12,2
Professionals socio-sanitaris	24,0	28,0	27,0
Professors	30,9	25,9	27,1
Xerrades o cursos sobre el tema	23,5	21,1	21,7
Organismes oficials (ministeris, conselleries)	15,7	16,2	16,1
Llibres o fullets	19,8	22,1	21,5
Mitjans de comunicació (televisió, premsa, ràdio)	62,8	68,8	67,4
La policia	4,8	5,8	5,5
Persones que han tingut contacte amb les drogues	14,0	9,4	10,6
Altres vies	1,6	1,1	1,2
No m'interessa aquest tipus d'informació	7,5	10,7	9,9
No ho sap / No contesta	1,8	1,5	1,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2011. Observatori Espanyol sobre Drogues (DGPNSD).

5. Conclusions

L'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers) i de la cocaïna.

En general, es va observar una disminució o una estabilització de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els trenta dies previs) de totes les substàncies respecte de l'any 2009, excepte en el cas dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers) amb recepta mèdica o sense, el consum dels quals va augmentar.

El consum de drogues va ser, en general, més gran entre els homes, excepte en el cas dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers). Les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, d'èxtasi i drogues de disseny, cocaïna base o *crack*, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna van ser properes o iguals al 0,0%, i molt similars en ambdós sexes.

Els consumidors de substàncies psicoactives van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas dels hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers), el consum dels quals va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys. En el cas del tabac i de l'alcohol, les prevalences de consum alguna vegada a la vida van ser superiors entre els 30 i els 64 anys, mentre que el consum d'aquestes dues substàncies durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies va ser lleugerament superior entre els 15 i els 29 anys. El consum diari d'alcohol va ser molt més elevat entre la població de 30 a 64 anys. D'altra banda, les prevalences de consum durant els darrers dotze mesos de cocaïna base o *crack*, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna es van igualar o van ser molt similars en tots dos grups d'edat. El mateix va succeir amb el consum durant els darrers trenta dies de totes les drogues il·legals, excepte el cànnabis, el consum del qual va ser molt superior en la població de 15 a 29 anys.

L'any 2011 les prevalences de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any i durant els darrers trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2009, tot i que el consum diari va augmentar lleugerament. Des de l'any 2003 les prevalences de consum de tabac —durant els últims dotze mesos, en els últims trenta dies i diàriament durant el darrer mes— han anat disminuint. L'any 2011 es va mantenir aquesta tendència, tot i que, com s'ha esmentat, es va produir un augment lleuger del consum diari de tabac. Cal destacar que l'any 2011, les prevalences de consum de tabac durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies van ser les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

Totes les prevalences de consum d'alcohol van disminuir d'una manera important en comparació de l'any 2009, excepte la del consum diari, que va augmentar molt lleugerament. El percentatge de borratxeres també es va reduir molt i, en menor mesura, el de *binge drinking*³. L'any 2011, les prevalences de consum d'alcohol durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies van ser de les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

L'any 2011 totes les prevalences de consum de cànnabis van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència descendent del consum d'aquesta substància que s'observa des de l'any 2005.

L'any 2011 totes les prevalences de consum de cocaïna en pols van ser inferiors a les de l'any 2009, i es va mantenir la tendència decreixent del seu consum durant el darrer any i durant els darrers trenta dies que s'observa des de l'any 2007. Les prevalences de consum de cocaïna en pols, durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies de l'any 2011, van ser de les més baixes de tota la sèrie d'enquestes del període 1997-2011.

---

³ *Binge drinking*: ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més en el cas dels homes i de quatre begudes alcohòliques o més en el cas de les dones en la mateixa ocasió (s'entén per ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Entre l'any 2009 i el 2011 es va observar un augment de l'ús d'hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers) amb recepta mèdica o sense. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys. En canvi, el consum d'hipnosedants sense recepta mèdica va disminuir.

El consum d'èxtasi i drogues de disseny, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants i heroïna va disminuir o es va estabilitzar en comparació de l'any 2009.

En aquesta enquesta, es va introduir un mòdul específic sobre les anomenades *drogues emergents*. Les substàncies incloses en aquest mòdul van ser: ketamina, *spice*, piperazines, mefedrona, nexus (2CB), metamfetamina, bolets al·lucinògens ("bolets màgics"), *research chemicals*, *legal highs*, sàlvia i esteroides anabolitzants. En prendre com a referència el consum alguna vegada a la vida, es va observar que les substàncies més consumides van ser els bolets al·lucinògens, la sàlvia i la ketamina. En analitzar les prevalences de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies, gairebé totes van ser del 0,0% o molt properes a aquest percentatge (entre el 0,1 i el 0,2%).

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya. Durant l'últim any, un 37,5% de la població va prendre dues o més substàncies psicoactives, i durant el darrer mes aquest percentatge va ser d'un 30,2%. Es va observar que l'alcohol va ser present en la major part dels policonsums.

Pel que fa a la percepció de risc, les conductes considerades més perilloses (més d'un 80% de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual o esporàdic d'heroïna, de cocaïna, d'èxtasi, d'al·lucinògens, de GHB ("èxtasi líquid") i el consum habitual de cànnabis, com també el fet de prendre una o dues vegades cocaïna en forma de base o *crack*, de consumir cinc o sis copes o canyes cada dia i de fumar un paquet de tabac diari. Les conductes que es van considerar menys perilloses (menys d'un 75% de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum de cinc o sis copes o canyes el cap de setmana, el consum habitual o esporàdic d'hipnosedants, el consum esporàdic de cànnabis o el fet de prendre cocaïna o èxtasi una o dues vegades. En comparar l'any 2009 i el 2011, els augments més importants de la percepció de risc es van produir davant del consum esporàdic i habitual de cànnabis, del consum d'un paquet de tabac al dia i del consum de cinc o sis canyes o copes el cap de setmana.

Més del 40% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues de comerç il·legal en un termini de 24 hores. El cànnabis va ser la substància que es considerava més fàcil d'aconseguir. Entre els anys 2009 i 2011 es va produir un augment important de la disponibilitat percebuda del cànnabis, l'èxtasi, la cocaïna, l'heroïna i els al·lucinògens (LSD o "àcids"). L'increment més important va correspondre a l'heroïna.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum problemàtic de drogues il·legals amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de venedors de drogues, seguides, a més distància, per la de persones que esnifen drogues i per la de persones drogades per terra.

Les accions més valorades per fer front al problema de les drogues il·legals van ser l'educació sobre les drogues a les escoles, com a mesura més important, seguides pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, el control policial i de les duanes, les lleis estrictes contra les drogues i les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues.

Les vies principals per les quals la població de 15 a 64 anys va rebre informació sobre les drogues van ser els mitjans de comunicació (71,3%), seguides, a distància, per la informació proporcionada per amics, coneguts o companys de feina (27,0%), professors (25,0%), llibres o fullets (21,5%), els pares o els familiars (19,5%), i les pàgines web d'Internet (19,0%). La informació rebuda a través dels professionals socio-sanitaris va ser d'un 14,6%.

Les vies que la població de 15 a 64 anys va considerar millors i més objectives per rebre informació sobre el consum de drogues van ser els mitjans de comunicació (67,4%), seguides, a distància, de la informació proporcionada pels professors (27,1%), pels professionals socio-sanitaris (27,0%), per les pàgines web d'Internet (24,8%), per les xerrades o els cursos sobre el tema (21,7%), i pels llibres o fullets (21,5%).